

Informační list pro obyvatele obce Silůvky

číslo 9

prosinec 1999

*Členové obecního zastupitelstva
Vám všem přejí radostné vánoční svátky
a pokojný příští rok.
Ať vánoční světlo,
ať už jej nazýváme jakkoli,
rozžihá další světla – světla duše,
ukrytá v každém z nás.*

PF 2000

• VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA

Ve středu 15. prosince 1999 se uskuteční v 19⁰⁰ hod. v malém sále sokolovny v Silůvkách veřejné zasedání obecního zastupitelstva.

• PLYNOINSTALACE V RODINNÉM DOMĚ

Tato všeobecná informace je určena občanům, kteří budou realizovat plynoinstalaci svého rodinného domu (domovní rozvod plynu).

Plynoinstalace domu navazuje v plynoměrné skřínce na hlavní uzávěr plynu (HUP) na konci domovní středotlaké přípojky z uličního rozvodu plynu. Za „HUP“ se dále v plynoměrné skřínce osadí regulátor plynu ze středotlaku na nízkotlak a později plynoměr. Ze skříňky bude plyn veden potrubím k jednotlivým plynovým spotřebičům – kotel, ohřívač vody, sporák. Na technické řešení plynoinstalace Vašeho domu si musíte nechat zpracovat projekt oprávněným projektantem nejméně ve 4 výtiscích.

Plynoměrnou skříňku osadíte buď ve fasádě domu nebo na pilířku na hranici Vašeho a obecního pozemku. Doporučené typy skříněk Vám budou předvedeny na některé veřejné schůzi obecního zastupitelstva. S osazováním skříňky nespěchejte, protože pro její umístění platí určitá pravidla a ta Vám sdělí odborná firma nebo projektant plynoinstalace domu.

Na plynoinstalaci Vašeho rodinného domu musíte mít stavební povolení ze stavebního úřadu ve Střelicích. Žádost o vydání stavebního povolení se podává na vyplněném tiskopise a obsahuje přílohy:

- 3 x projektová dokumentace, potvrzená Plynárnou v Brně
- doklad o vlastnictví objektu výpisem z Katastru nemovitostí v Rosicích
- doklad o zaplacení správního poplatku 300,- Kč za vydání stavebního povolení
- vyjádření – souhlas obecního úřadu v Silůvkách
- pouze u objektu, kde bude plynoměrná skříňka umístěna na hranici vlastního a obecního pozemku (obvykle předzahrádka), ještě vyjádření správců podzemních sítí, že na příslušném soukromém pozemku vede nebo nevede podzemní vedení (silnoproudé kabely, slaboproudé kabely, vodovodní potrubí apod.) a případné podmínky těchto správců s prováděním zemních prací. Doporučujeme pověřit získáním vyjádření od správců sítí projektanta, který Vám bude zpracovávat projekt plynoinstalace rodinného domu.

Obecní úřad v Silůvkách nabízí stavebníkům následující službu, aby občané ušetřili čas a cesty do Střelic na stavební úřad:

v úředních hodinách si můžete na OÚ Silůvky vyzvednout formulář žádosti na stavební povolení plynoinstalace rod. Domu a složenku na zaplacení správního poplatku 300,- Kč. Až budete mít hotové všechny přílohy k vyplněné žádosti o vydání stavebního povolení (3x projekt, výpis z katastru nemovitosti, ústřížek složenky, případně vyjádření správců sítí), můžete doklady nechat v úředních hodinách na OÚ v Silůvkách a po doplnění vyjádření obecního úřadu, zavezeme Vaši úplnou žádost na stavební úřad do Střelíc.

Na podání žádosti o vydání stavebního povolení na plynoinstalaci rodinného domu je nyní v zimních měsících nejvhodnější doba. Stavební povolení je totiž platné 2 roky od zahájení stavby.

Případné dotazy Vám zodpoví zvolení zastupitelé obce nebo VI. Prax (tel.: 47 225 632). V některém informačním listě obce Silůvky na jaře příštího roku Vás budeme informovat o tom, co všechno budeme potřebovat pro puštění plynu a mohli jste zapálit plamínek u nového plynového spotřebiče.

Zpracoval: Vlastimil Prax

• ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD

Dne 30. listopadu 1999 bylo provedeno výběrové řízení na nového provozovatele ČOV Silůvky. Nový provozovatel nabízí výhodnější finanční podmínky.

• PUMPA NA HŘBITOV

Obecní zastupitelstvo děkuje panu Bořivoji Dobrovodskému za darování studniční pumpy pro čerpání vody ze studny na hřbitově.

• PARKOVÁNÍ V OBCI

Obecní zastupitelstvo žádá motoristy, aby se zamysleli nad tím, kde a jak parkují své automobily, neboť přichází zima a je nutné zabezpečení bezproblémového průjezdu sněžného pluhu ve všech ulicích naší obce.

• PETARDY

Obecní zastupitelstvo vyzývá všechny občany k ohleduplnému zacházení se zábavnou pyrotechnikou během vánočních svátků a příchodu Nového roku.

• JUBILANTI

V měsíci prosinci oslaví své životní jubileum tito následující občané:

80 let Bořivoj Dobrovodský, Anenská 47
76 let Jarmila Slavíková, Prachatičky 58
74 let Jiřina Jakšová, Na nivách 94

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevně zdraví a dobrou životní pohodu.

• NAIM

Dětské divadelní studio NAIM si vás dovoluje pozvat **v neděli 19. prosince 1999 v 16⁰⁰ hod. do Orlovny** v Silůvkách na svou již pátou vánoční slavnost s divadelním představením „Andělé, ach ti andělé.“

• ŠTĚDROVEČERNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

V pátek 24. prosince 1999 se v 15⁰⁰ hod. v modlitebně v Silůvkách na ulici Pod lípami uskuteční Štědrovečerní shromáždění s dětskou vánoční hrou „Rytířstvo nebeské aneb o žebříku, písničce a světle v temnotách“.

• XIII VŠESOKOLSKÝ SLET

TJ Sokol Silůvky nabízí občanům zájezd do Prahy na XIII. všesokolský slet. Zájezd by se uskutečnil v sobotu 1. července 2000. Vstupenky na I. Program sletu (začátek v 15⁰⁰ hod.) zajistíme.

Program zahrnuje všechny skladby

Závazné přihlášky a podrobnější informace u paní Praxové, Nádražní 159 **do konce prosince 1999.**

*Za výbor TJ Sokol Silůvky
L. Praxová*

• MALÁ KOPANÁ SILŮVKY

Hráči Silůvek se umístili po polovině soutěže na 7. místě (poslední dvě utkání prohráli).

• ODDÍL STOLNÍHO TENISU - OREL SILŮVKY

Polovina soutěže:

A družstvo	OP I.	4. místo
B družstvo	OP II.	7. místo
C družstvo	OS	4. místo (hrají žáci)

Vánoční turnaj ve stolním tenisu pro všechny neregistrované v **neděli dne 26. prosince 1999 v 9³⁰ hod. v Orlovně.**

Zveme všechny, přijďte si zahrát a pobavit se.

• MIKULÁŠSKÁ BESÍDKA

TJ Sokol Silůvky a Obecní úřad Silůvky uspořádali pro všechny děti v pátek 3. prosince 1999 v 17⁰⁰ hod. v sokolovně „Mikulášskou besídku“.

• POVINNÉ RUČENÍ

Motoristé, ještě nemáte uzavřené povinné ručení pro rok 2000? Pomohu Vám zdarma vybrat pojišťovnu a uzavřít smlouvu u České pojišťovny, Kooperativy, Allianz, ČS – Živnostenské pojišťovny, IPB pojišťovny.

Vlastimil Prax
Nádražní 159, Silůvky
tel.: 47 225 632

• VÁNOČNÍ PŘÍLOHA

Vánoce – „dvanáct nocí“ – posvátné noci (z německého Weihnachten).

Na vlastní biblickou zvěst židovsko-křesťanskou, bez níž by Vánoce byly jen sentimentálním dojímáním, jsou napojeny i zvyky a symboly, převzaté z oblasti mimobiblické, vnesené pohanskými národy Evropy z jejich starých domácích kultur.

Vánoční svátky a doba před nimi se tak staly kouzelnou řekou s mnoha přítoky.

Neoddělujme a nerozbíjeme proto souvislý proud těchto svátků a nechme se jím unášet:

▪ Advent

Tradice Adventu spadá do doby ranného křesťanství, do období vlády Karla Velikého, kolem roku 800 n. l. Název pochází z latinského slova *adventus*, to znamená přicházející.

Je dobou očekávání příchodu Mesiáše na svět.

Přípravná doba na vánoce zahrnovala čtyři neděle církevního roku před Štědrým dnem. Byla dobou postní, v níž platily zásady střídmosti v pití a jídle, intenzivního zbožného rozjímání a zákazu zábav, tance a zpěvu.

V adventu se konají ranní bohoslužby tzv. „roráty“.

Rozšířenou tradicí je adventní věnec, který má zdobit rodinný stůl, symbolicky připomínat, že členové rodiny patří k sobě jako větvičky tohoto věnce a mají být také tak nerozlučně spojeni. Na věnci jsou čtyři svíce, každá po jednu adventní neděli.

Světlo čtyř svíček, které se postupně zapalují po dobu čtyř adventních týdnů nese poselství Božího světla a připomíná Ježíšova slova: „Já jsem světlo světa.“

Zelený adventní věnec je tak symbolem života a společenství, je znamením naděje, že Boží láska vítězí nad temnotou a smrtí, vždyť Boží syn se stal pro nás člověkem.

K novější tradici patří vánoční stromeček. Stalo se zvykem, že ve městech a na vesnicích, se na náměstích a návších, rozžihá velký vánoční strom už na počátku Adventu. Letos svítí i v naší obci. Bylo by krásné, kdyby náš vánoční strom připomínal, že nejkrásnějším dárkem je více lásky, porozumění, shovívavosti, pomoci a odpuštění a tak přispíval ke krásnému prožití Adventu i Vánoc.

▪ 4. prosinec - Sv. Barbora

Narodila se počátkem 3. století v maloasijské Nikomedii v rodině bohatého kupce, zavilého nepřítele křesťanů. Aby dceru uchránil před světskými svody, nechal u svého domu vystavět luxusně zařízenou věž, v níž dceru uzavřel. Tato věž je atributem, s nímž se sv. Barbora zobrazuje nejčastěji. Mezi sloužícími však pracoval tajný křesťan, který sv. Barboru obrátil na víru. – Jednou našel její otec u ní kříž a sv. Barbora se přiznala, že je křesťankou. Rozzuřený otec uchopil meč a chtěl ji na místě zabít, ale dívka se podařilo uprchnout do nedalekých hor. Otec ji však vypátral, odvedl domů a snažil se donutit ji zřít se křesťanství. Když neuspěl, odevzdal ji soudci. – Mučení sv. Barbory viděla žena jménem Julia (Juliána); se soucitem předstoupila před soudce a přiznala se také ke křesťanství. V tu chvíli se sv. Barboře rány zázrakem zhojily. Soudce ji dal mučit ještě ukrutněji. – Sv. Barbora patří mezi čtrnáct svatých pomocníků, jejichž společná památka se slaví 4. prosince.

V předvečer svátku chodívaly po venkovských domech „Barborky“ – ženy a děvčata zahalené do bílých prostěradel či šatů se závojem nebo rouškou přes obličej. Výjimečně byly převlečeny za jeptišky nebo měly vlasy rozpuštěné na záda, případně s věnečkem na hlavě. Převládala bílá barva, symbolizující panenskou čistotu. V ruce držely košík s ovocem a sladkostmi, jimiž podělily děti, ve druhé měly metlu, jíž hrozily zlobivým dětem. Svůj příchod někdy ohlašovaly zvonkem, tlučením na okno nebo jen tiše vstoupily a křesťansky pozdravily.

Sborově zazpívaly píseň o sv. Barboře, případně se s rodinou společně pomodlily a pokračovaly k sousedům: My tři Barborky jsme – z daleké krajiny jdeme – a dárky vám neseme.

V řadě zemí střední Evropy, v českých zemích, Rakousku, Bavorsku, Westfálsku i jinde, řezali lidé toho dne třeshňové větvičky („barborky“), nejen jako ozdobu světnice, ale jejich prostřednictvím se rovněž věštilo. Dávaly se do nádoby s vodou. Někdy děvčata pojmenovala každou větvičku jménem některého chlapce a věřila, že si vezmou toho, jehož jméno ponese ta, která první rozkvetne. Jindy se počítalo, kolikátý den po sv. Barboře větvička rozkvetne, aby se určil nešťastnější měsíc příštího roku (rozkvetla-li 5. den, nejlepší měl být květen).

▪ 6. prosinec - Sv. Mikuláš

Narodil se v Lykijském městě Pataře kolem roku 250 v rodině zbožných křesťanů; již jako mladík přijal nižší duchovní svěcení. Po smrti rodičů rozdal část majetku chudým. Legenda vypráví, že se v té době dostal jistý muž do takových dluhů, že mu zbývalo jediné – prodat své tři dcery do nevěstince. Když se o tom dozvěděl sv. Mikuláš, vrazil otevřeným oknem do ložnice dívek tři noci za sebou peníze, jimiž jejich otec nejen splatil dluhy, ale ještě zbylo na věno. – Aby sv. Mikuláš unikl projevům vděčnosti, vydal se na pouť do Palestiny. V maloasijském městě Myra zemřel v té době biskup. Volba nového nebyla jednoduchá a posléze se přítomní shodli, že se biskupem stane ten, kdo vstoupí následujícího rána jako první do chrámu. Tím byl putující sv. Mikuláš. – Nejprve se vzpíral, ale posléze úřad přijal. To ho ještě utvrdilo v odříkání a pokoře. Za panování císaře Diokleciána byli počátkem 4. století v celé římské říši pronásledováni křesťané. Také sv. Mikuláš byl na několik let uvězněn. Roku 313 povolil císař Konstantin křesťanství milánským ediktem; sv. Mikuláš byl propuštěn a opět mohl zastávat biskupský úřad. Účastnil se jednání Nicejského sněmu, pak snad vykonal ještě pouť do Říma; zemřel mezi léty 345 a 352.

Svatý Mikuláš se záhy stal jedním z nejuctívanějších světců východní církve (na území východořímské říše, později Byzance). Pochován byl v Myře, ale roku 1087 byly jeho ostatky uloupeny a převezeny do jihoitalského městečka Bari, v němž se zastavil podle legendy během poutě do Říma. V 11. století se začal jeho kult šířit v západoevropských zemích, především zásluhou normanských mořeplavců, kteří ho přijali za patrona námořníků. Záhy uctívali sv. Mikuláše ve Francii, ve 12. století v Německu a ve 13. a 14. století i v českých zemích.

Ve středověku sv. Mikuláš chránil námořníky a rybáře, ve střední Evropě převozníky, pečoval o mosty, chránil před povodněmi. Původem byla zřejmě legenda o námořnících, které světec zachránil na rozbouřeném moři. Vznikla v byzantském prostředí a rozšířila se po celé Evropě. Znal ji také český lid, jak svědčí také poznámka v Bibli kralické ze 16. století. Později horlil kněz Zámorský, že „moc vlny, bouřky, moře uspokojovati připisovali staří pohané Neptunovi; nyníčko pověreční připisují touž moc sv. Mikulášovi“. Jako patrona vod a mostů ho v českých zemích od počátku 18. století vytlačil sv. Jan Nepomucký.

Svátek sv. Mikuláše se od středověku spojoval s vírou v bohatství. Proto obchodníci uzavírali toho dne rádi složité obchody. V některých zemích je považován za patrona šťastného manželství, modlí se k němu svobodné dívky, toužící po ženichovi. – podle jedné legendy oživil sv. Mikuláš zavražděné děti; odtud pochází lidová víra rozšířená především v alpských zemích, že nosí děti a pomáhá rodičkám v těžké chvíli. Ve francouzských klášterních školách vystupoval jako ochránce dětí před nemocemi a v neštěstí. Ve starých českých školách se setkáváme se žakovskými mikulášskými obchůzkami, jimž se říkalo „uvádění biskupa do domu“. Na počátku 16. Století měl takovou koledu povolenu učitel v Praze, Slaném, Střibře, Městci Králové, Trutnově i jinde.

Štědrost světce vychází z legendy o obdarování tří dcer zadluženého otce. Sv. Mikuláš (St. Nicolaus, odvozeně Santa Claus) naděluje dětem dárky o vánocích v Anglii, USA, Švédsku a v dalších zemích. Ke spojení postavy sv. Mikuláše s vánoční nadílkou však ve střední Evropě nedošlo. V české tradici se mikulášská nadílka odbývala vždy v předvečer světce svátku. – Rozpustilé mikulášské maškary obcházely domácnosti již ve středověku, v českých zemích existují nejstarší zápisy o nich ze 14. století. Teprve později se změnila v nadílku dětem.

▪ 13. prosinec - Sv. Lucie

Narodila se ve 3. století v sicilských Syrakusách v rodině zámožných křesťanů. Po otcově smrti její matka sjednala sňatek s bohatým pohanským mladíkem. Lucie sňatek odmítla a požádala matku, aby jí předala věno, které hodlala rozdat chudým. Matka si však chtěla díl jmění ponechat a teprve po smrti ho odkázat na dobročinné účely, ale sv. Lucie ji pokárala, že kdo dává Bohu jen to, co nemůže vzít na věčnost, nemá před Bohem z takového daru zásluhu. – Když se Luciin nápadník dozvěděl, že rozdala všechen majetek, obžaloval ji u soudu jako křesťanku. Soudce jí přikázal obětovat pohanským bohům, ale dívka odmítla. Proto nařídil odvéci ji do nevěstince, ale sv. Lucie stála jako přirostlá k zemi a nebylo v silách biřiců pohnout s ní. Kat, který byl přítomen, se rozezřel a vrazil sv. Lucii dýku do hrdla (stalo se roku 304).

Sv. Lucie je uctívána jako patronka švadlen a kočích, český lid ji v minulosti považoval za ochránkyni před čarodějnicemi. Na severovýchodní Moravě věřili, že právě na její svátek se shromažďují čarodějnice na Radhošti a konají své rejdy. Proto dávaly pověřivé hospodyně od sv. Lucie až do Božího hodů vánočního každý den dobytku kousek zařikávaného těsta smíchaného se zvláštním kořením, aby jej ochránily. Ve Slezsku zase dávaly každý den od sv. Lucie až do vánoc stranou jedno poleno; jimi se na Štedrý den topilo. Lidé věřili, že se tak ochrání v příštím roce před čarodějnicemi. Ze stejného důvodu dělali nad vraty chlěva svěcenou vodou tři křížky. – Jiná pověra radila zhotovit mezi svátky sv. Lucie a Božím hodem vánoční stoličku z desky v níž je suk, který se pak vyrazil. Stoličku si měl hospodář vzít o Božím hodě vánočním do kostela na ranní mši a otvorem po suku se podívat

zpoza hlavního oltáře po sousedkách; ihned poznal, která z nich je čarodějnice.

Je známo pořekadlo „Svatá Lucie, noci upije“, které znamenalo, že od tohoto dne by se měl začít zimní den prodlužovat a noc zkracovat. Nemá však pravdu, protože to se děje až od zimního slunovratu. Vzniká tedy otázka, jak tuto nesrovnalost vysvětlit. Objevil se názor, že jde o omyl lidu. S tím však nelze souhlasit, protože právě kalendářní lidová pořekadla a pranostiky jsou velice přesné, vycházejí z dlouholetého pozorování přírody. – Rozdíl mezi zmíněným pořekadlem a skutečností vyplývá z nesrovnalosti mezi starším juliánským kalendářem a skutečným slunečním časem. Juliánský kalendář se v důsledku určitých nepřesností posunoval každých 128 let zhruba o jeden den vpřed ve srovnání se skutečným časem. Tak se mohlo ve středověku stát, že svátek sv. Lucie v určitých letech připadl podle kalendáře na den zimního slunovratu. Propočty lze zjistit, že pořekadlo o upíjení noci sv. Lucií muselo vzniknout ve 14. až 15. století, kdy platilo. Po reformě kalendáře a posunu času přestalo mít pravdu, přesto ho lidová ústní tradice uchovala.

Adventní půst končil o Štědrý večer s východem první hvězdy. Teprve tehdy zasedala rodina ke slavnostní večeři, posadit se však směla, až hospodyně oznámila, že má vše připraveno. Lidé věřili, že počet sedících u štědrovečerního stolu nesmí být lichý, proto předem zvali hosty, aby se tomuto nebezpečí vyhnuli. Před večeří se společně pomodlili, děkovali za vše dobré předchozího roku a prosili za požehnání do roku příštího. Časté bylo přání, aby se všichni stolovníci opět spolu sešli u příští štědrovečerní tabule. – Večeře měla obvykle několik chodů; tradiční česká vánoční jídla byla jiná, než jaká známe dnes. Objevoval se kuba, muzika, pukance s mákem a medem, hrachová nebo čočková polévka, hubník (nákyp s houbami) a řada dalších; někdy se také jedla ryba, ale oblíbená příliš nebyla, protože v 16. a 17. století platila za postní jídlo. Teprve v 19. století se kapr stal pokrmem vánočních tabulí.

Objevoval se kuba, muzika, pukance s mákem a medem, hrachová nebo čočková polévka, hubník (nákyp s houbami) a řada dalších; někdy se také jedla ryba, ale oblíbená příliš nebyla, protože v 16. a 17. století platila za postní jídlo. Teprve v 19. století se kapr stal pokrmem vánočních tabulí.

Jídla na štědrovečerní tabuli muselo být tolik, aby se všichni nasýtli a ještě zbylo, neboť podle lidové víry to bylo zárukou hojnosti v příštím roce. Lidé se tak snažili, aby byly na stole co nejrozmanitější pokrmy – od masa a pečiva přes ovoce, sladkosti, nápoje až po nepostradatelný chléb. – Část pokrmů ze štědrovečerní tabule se dávala dobytku, kladla se ke kořenům stromů do zahrady a sypala se do studně. Ohlas prastaré oběti měl vyjadřovat

vzájemnost osudů celého hospodářství a současně byl přáním zdaru v příštím roce.

Ježíš Kristus se narodil ve chlévě, v prostých jeslích poblíž města Betléma. Od počátku je ve výtvarném umění, čerpajícím z křesťanství, narození Ježíše jedním z častých motivů. Takový obraz se objevuje již v římských katakombách. Spojení narození Krista s jeslemi připomíná svátek Panny Marie „ad praesepe“ (tj. u jeslí) v římské bazilice Panny Marie Větší. Jako relikvie se zde chová část dřevěných jeslí, pocházejících údajně z Betléma. Právě v tomto kostele sloužil papež o půlnoci před Božím hodem vánočním mši. – K většímu rozšíření kultu jeslí došlo ve spojitosti s narozením Ježíše až ve středověku, kdy nabylo podoby vzpomínky na člověka. Chápání vánoc se výrazně posunulo do poeticky lidské sféry. – U počátku tohoto posunu stál také sv. František z Assisi. Vždy toužil prožít vánoční noc prostě, jak ji podle jeho představ prožívali lidé kdysi v Betlémě. Proto dal před vánoce roku 1223 postavit

v jeskyňce nedaleko Assisi (u vsi Greccio) jesle vystlané senem, k nim přivedl osla a vola, a v tomto prostředí sloužil kněz slavnostní mši, při níž sv. František zpíval evangelium o narození Páně. Podle legendy se mu potom v jeslích ukázalo narozené Jezulátko, které sv. František dojatý k slzám pochoval v náručí. Od té doby šířili především členové františkánského řádu jesle v celé Evropě. Již ve středověku se stavěly v kostelích spolu s figurami sv. Panny Marie a sv. Josefa, realisticky vyřezanými ze dřeva, vytesanými z kamene či odlitými z vosku v životní velikosti. Ostatní u jeslí byli živí lidé, kteří v této dekoraci předváděli scény z narození Ježíše Krista. Tak je zaznamenáno ve 14. a 15. století v severní Francii. – Záhy začali Ježíšovo narození předvádět v kostelích žáci z kolejí a škol, zřizovaných u některých chrámů. Později se však tato představení stala záležitostí vysloveně světskou, v době baroka prokládali účinkující žáci původně strohé církevní texty rozpustilými scénkami ze života, aktuálními satirami a vtipy, takže prý pohoršovali kazatele a poslze byli v Německu nařízením vykázáni z kostelů. Provozování her se přeneslo na náměstí, k šenkům. – Ještě později je předváděli žáci dům od domu při vánoční koledě. To vedlo ke zkracování her a zjednodušování textů, až se ztratil epický obsah a zůstala jen řada scén s texty a písněmi. S tím souvisí podoba lidových koled, jak je z českých zemí známe z 19. století.

I když se jesle postavené sv. Františkem pokládají někdy za první jesličky ve smyslu betlému, není to výklad správný. Cesta od divadelního ztvárnění narození Krista k jeho čistě výtvarnému zobrazení trvala ještě několik staletí. Za předobraz betlémů lze spíše považovat gotické skříňové oltáře s námětem narození Krista. – Skutečný počátek betlémů lze datovat do poloviny 16. století a především do doby třicetileté války a následujícího rozmachu baroka. Betlémy šířili hlavně členové Tovaryšstva Ježíšova jako jeden z prostředků rekatolizace českého lidu. Ke kostelním jeslím se přistavovaly figury v životní velikosti, odívané do nákladně šitých rouch. Různě se přeskupovaly, jak vyžadovalo symbolické znázornění jednotlivých dnů s legendou o narození Krista – od Zvěstování Panny Marie přes narození až po příchod Tří králů. To zvyšovalo zájem diváků a zajišťovalo stálou návštěvnost. – První vánoční jesle tohoto typu byly v zemích na sever od Alp postaveny roku 1562 v Praze, podle dobové zprávy „jesle dosud nikde nevidané“. Rychle je začala napodobovat další česká města a vesnice. O totéž se ostatně pokoušejí ve svých divadelních vánočních představeních i naše děti už pět let.

Vydává OÚ Silůvky – zdarma pro občany obce.

Uzávěrky příspěvků, námětů a nápadů pro příští číslo do 20. 12. 1999.